

konference

I mlčení je lež

aneb proč je potřebné mluvit a učit o komunistických zločinech

Akce se koná pod záštitou
Místopředsedy Senátu České republiky **MVDr. Jiřího Lišky**

Ostrava 9. - 11. 12.

Projekt je realizován za finanční podpory:

statutární

město Ostrava

Moravskoslezský
kraj

městského

Partneři:

Mediální partneři:

Odborní partneři:

Akce se uskuteční v prostorách:

Dráty, které zabíjely

První dokument z cyklu Příběhy železné opony je svým způsobem jiný příběh: jeho hlavním představitelem není hrdina, který se důmyslně pokouší dostat za železnou oponu, ale naopak muž, který tomu ve jménu komunismu brání: Ludvík Hlavačka, jeden z hlavních tvůrců československé stěny smrti.

Té stěny smrti, jejíž oběti se dnes počítají na stovky. Přesný počet těch, které "zabily dráty", není dodnes definitivně známý.

„Co se týká železné opony, Hlavačkova úloha byla dominantní, jeho záležitosti byly elektrické zátarasý i minová pole. Považují ho za mimořádně odpovědného za zločiny na hranicích,“

říká vyšetřovatel Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu Adolf Rázek, který osobně Hlavačku při vyšetřování poznal.

Kariéra Hlavačky byla pro komunistický režim ukázková. Hlavačka měl pověst konfidenta gestapa, a když velel vyšetřovatelům StB v Uherském Hradišti, nechal zavést novinku - speciální elektrický mučicí přístroj.

Bylo to příliš brutální i na tehdejší dobu, a tak za to byl Hlavačka svérázně potrestán: poslali jej na studia do Sovětského svazu. Pak působil jako velitel Pohraniční stráže v hodnosti generálmajora a dotáhl to až na náměstka ministra vnitra.

Hlavačka nebyl nikdy souzen ani potrestán za elektrické zátarasý, ani za minová pole, ani za mučení vězňů v Uherském Hradišti. V tom se podobá svému někdejšímu podřízenému z Hradiště Aloisi Grebeníčkoví, vyšetřovateli, který také nikdy nestál před soudem.

Hlavačka zemřel v roce 2005 ve čtyřladvadesáti letech v Praze.

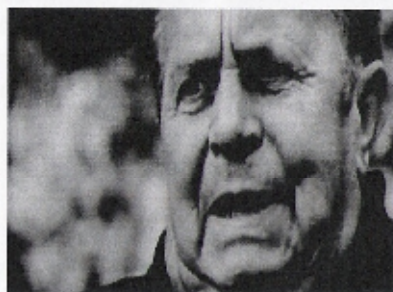

Mládež patří nám

Bylo mu šestadvacet let, když na něj komunistická tajná policie zaměřila svoji pozornost. Do té doby se pokoušel vychovávat mládež v duchu zásad, kterým věřil. A právě proto se kněz Antonín Huvar stal pro komunisty nepřítelem. Dokonce tak velkým nepřítelem, že musel strávit deset let za mřížemi.

Zatímco se mladý kaplan věnoval ve Vizovicích práci s mládeží, českoslovenští komunisté plánovali, že s lidmi, jako je on, tvrdě zatočí. Tehdejší předseda vlády Antonín Zápotocký to na jedné slavnosti ostravských komunistů řekl jasně: „Dlouho jsme byli shovívaví, snad více než bylo třeba a mnozí snad přestali věřit, že dovedeme zjednat pořádek!“

O pár měsíců později už seděl Antonín Huvar v cele v Uherském Hradišti. Stal se jedním z prvních vězňů, kteří prošli rukama obávaného bicího komanda, jemuž šéfoval Alois Grěbeniček. Větu, kterou od otce mnohaletého šéfa listopadové KSČM slyšel mezi dvěma vyšetřovací cely, Antonín Huvar nikdy nezapomene.

„Vy mrzáci, my vám teď ukážeme, co jsme se od Němců naučili! Tohle nám řekl. Nečekali jsme, že budeme tři roky po válce takto od Čachů vítáni,“ vzpomíná muž, který prošel mnoha věznicemi a lágry.

Proces se skupinou „Huvar a spol“ skončil v Uherském Hradišti 6. listopadu 1948. Samozřejmě o žádnou skupinu nešlo, někteří se navzájem ani neznali. Byl to jeden z prvních zinscenovaných procesů nově zřízeného státního soudu. Odsouzených bylo nakonec neuvěřitelných čtyřicet tři lidí.

Antonín Huvar
Omluva

Příběhy železné opony

Dokumentární cyklus Příběhy železné opony patří k nejúspěšnějším televizním projektům svého druhu. Jeho autoři tři roky systematicky mapují osudy lidí, kteří se stali obětmi komunistického režimu v bývalém Československu.

Cyklus začala Česká televize vysílat v roce 2006 a tehdy projekt získal dvě nejprestižnější ocenění: Televizní cenu Elsa za „nejlepší publicistický pořad roku“ a výroční cenu Trilobit od Filmového a televizního svazu. V letech 2007 a 2008 navázal na Příběhy železné opony, které se důsledně věnovaly tématu související s hranicemi, cyklus V zajetí železné opony.

Antonín Huvar

Papežský prelát a spisovatel Antonín Huvar se narodil 23. 7. 1922 v Albrechticích na Novojičínsku a na kněze se nechal vysvětit v roce 1947. Poté, kdy byl ve vykonstruovaném procesu odsouzen k desetiletému žaláři, se stal jedním z prvních mуклů komunistického režimu.

Sám říká, že svého věznění nelituje, že to pro něj byla cenná zkušenost. A to především díky tomu, že se potkal s řadou výjimečných lidí. Byl to on, kdo například ve věznici na plzeňských Borech podával poslední večeři generálu Hollioderovi Píkoví.

Ke kněžskému povolání se mohl nakrátko vrátit na konci šedesátých let, normalizaci opět prožil jako dělník. Kázat mohl oficiálně až po roce 1989.

